

Cambridge

INGEN VANLIG SKOLRESA

Graffitin skrivs på latin, studenterna går inte på puben och kor vandrar fritt i parkerna. Cambridge har helt klart en egen atmosfär som sticker ut bland engelska städer. Vi utforskar universitetsstaden norr om London genom tre olika guidade turer – en historiespäckad flodtur, en foodietur på stadens bästa matställen och en tur från en bekväm läsfåtölj genom litteraturens värld.

TEXT OCH FOTO MALIN HEFVELIN

Att staka fram den flatbottnade båten kan tyckas verka lätt, men det kräver mycket övning.

Puntern Ben berättar om universitetsbyggnaderna och broarna som vi passerar på båtturen.

Lärt skämtlytne. På skylten står att man inte ska låsa fast sin cykel i staketet, på de klassiska språken latin och grekiska.

”Ju längre uppför floden som vi kommer, desto större blir flödet av anekdoter och episoder”

Något av det mest romantiska som man kan göra är att åka på en puntingtur – i alla fall enligt diverse brittiska rom-comfilmer. Även den som inte är bekant med termen har säkerligen sett de långa, flatbottnade träbåtarna som skjuts fram med hjälp av en lång stav. Träbåtarna som kallas för punts är en traditionell syn på floden Cam som ringlar sig mellan uråldriga universitetsbyggnader och grönskande gräsmattor. Båtarna användes ursprungligen för att transportera varor, men när bilarna tog över blev det i stället en populär förströelse för studenter och besökare. En flodtur är också enda sättet att se många delar av de majestätiska universitetet såvida du inte är student här, eftersom många är stängda för besökare.

Puntingföretaget Scudamore's Punting har sin station vid floden, där ett gäng kor står och idisslar under ett stort pilträdd. Ett hundratal nötkreatur strövar fortfarande omkring bland stadsparkerna och de gotiska tornen i Cambridge, som ett tecken på stadens excentricitet.

Cambridge är Storbritanniens näst äldsta universitet och sägs ha grundats 1209 av missnöjda lärare och studenter från Oxford. Universitetet är uppdelat i 31 olika college som alla drivs fristående. De flesta av skolorna öppnades först av munkar som höll i undervisningen, berättar puntern Ben medan han stakar oss uppför floden.

– De orkade inte bo tillsammans med de bråkiga unga studenterna, utan lät bygga särskilda bostäder åt dem utanför klostrets murar.

King's College är det utan tvekan det pampigaste, och kapellet som hör till collegeet är Englands största. Strax efter när vi Trinity College som har Storbritanniens största vinkällare med över 25 000 flaskor. Trinity kan också ståta med hela 34 Nobel-

pristagare. Vi får också veta att den blivande kung Charles studerade här som ung, och eftersom enbart studenter får vistas på delar av universitetet var hans livvakt också tvungen att plugga. Det sägs att han fick högre betyg än sin protegé.

Ju längre uppför floden som vi kommer, desto större blir flödet av anekdoter och episoder. När vi passerar ett stort byggarbete i parken vid Clare College skojar Ben och säger att de fortfarande städar upp efter David Attenboroughs 97-årsfest i somras. Vi passerar flera kända byggnadsverk, Ben pekar till exempel ut den sofistikerade ingenjörskonsten i Mathematical Bridge vid Queens' College som ser ut att vara byggd av plockepinn. Utöver studier är tydligen hyss en stor del av universitetslivet i Cambridge. Ett gäng studenter har vid inte mindre än två tillfällen hängt en hel bil under den vackra Bridge of Sighs (Suckarnas bro) vid St John's College, och en grupp som kallar sig Night Climbers brukar än i dag placera föremål uppe på universitetsbyggnaderna för att retas.

Sjön suger, sägs det, och det gör uppenbarligen även floden, så nu är det dags att äta något. Ett naturligt första stopp är Fitzbillies i backen ovanför kajen, ett sekelgammalt och färgstarkt kafé som frekventeras av både studenter och professorer. Kaféets specialitet är Chelsea buns, en riktigt klistrig kanelbulle med extra frostning ringlad ovanpå. Det sägs att Stephen Fry brukade äta en om dagen när han pluggade här.

Man skulle kunna tro att staden var full av extrajobbande studenter, men så är inte fallet. Studenterna får inte arbeta extra för universitetet, tanken är att de ska fokusera helt på studierna. Det är också därför som de får all mat och dryck serverad på sitt college. Av den anledningen var Cambridges utbud av restauranger länge ganska torftigt, förklarar Gerla de Boer som driver Cambridge Food Tour sedan 2012. »

Cambridges kor är världsberömda för att de strövar fritt i stadens grönområden på sommaren.

Kaféet Fitzbillies har serverat sina berömda chelsea buns i över hundra år.

Gerla de Boer på Cambridge Food Tour anordnar matturer genom staden.

I Cambridges gamla stadskärna finns en rad pittoreska gator med små butiker och restauranger.

Britterna älskar sin ost. Butiksbiträdet Camilla visar upp några av de över 150 olika sorters ostar som finns på Cambridge Cheese Company.

Museum of Zoology. Passa på att utforska några av Cambridges många museer, där man kan hitta allt möjligt som man knappt visste fanns.

”Här har värtaliga kändisar som Bill Gates, Ronald Reagan och Dalai Lama hållit ett anförande inför ett slutet sällskap”

» – Jag blev nästan bestört när jag kom hit för 20 år sedan, berättar Gerla. Maten var så dålig, överkokt och fantasilös. Men det senaste decenniet har Cambridges matscen verkligen blomstrat.

Hon tar oss med på en tur genom en rad mysiga små gator i Cambridges centrum som alla har sin egen atmosfär med oberoende butiker och restauranger. På Green Street ligger Knoop, där man kan välja sin egen chokladsort och få den serverad varm i kopp med grädde och andra toppningar. Här startade också Cambridge Gin, ett mikrodestilleri där du kan gå en ginkurs och även tillverka din helt egna gin med klassiska eller nydanande smaksättningar att välja på.

Väl dold bakom The Round Church på Bridge Street ligger The Orator, en chic och modern bar. Den har länge fungerat som ett privat vardagsrum åt världens äldsta debattklubb, The Cambridge Union, där många värtaliga kändisar som Bill Gates, Ronald Reagan och Dalai Lama har hållit ett anförande inför ett slutet sällskap. Sedan 2021 är i alla fall baren öppen för allmänheten, och längs väggarna sitter porträtt på några av de kända besökarna. Här finns en rad cocktails att välja mellan, från klassiska Old Fashioned till en skitad River Cam Iced Tea, där det bruna i drinken är flodbanken, det blå är vattnet och rosmarinkvisten symboliserar Cambridges grönska.

The Cambridge Cheese Company ligger också lite gömt på en bakgata, men när man väl har kommit in genom dörren öppnar sig en värld av ostar. Ostmästaren Camilla Marshall-Lovesy är kunnig, och vi får prova både lokala,

brittiska och internationella godsaker, som en hantverksost på färmjolk och ett par av butikens över 50 sorters goudaost.

Ett stenkast därifrån hittar man Storbritanniens bästa porchettamacka på Bread & Meat. Simon och Michelle långsteker fyra stora fläskstycken från Sussex varje natt, och oftast är de slut strax efter lunchtid. Den örtspäckade fläskrullen ligger under en värmelampa på disken som en dyrbar juvel och serveras uppskuren i tunna skivor med salsa verde på en frasig baguette. Är det mycket folk vid de rustika bordet i restaurangen kan man kila in i gränden vid sidan om och ringa på klockan. Där kan man beställa mackan och ta med för 10 pund (cirka 130 kronor).

När vi passerar King's College på stadssidan sprids en förförlig doft av grädde och socker. Det kommer från Fudge Kitchen, där man tillverkar den mjuka, lite gryniga och sötsliskiga kolan som briterna älskar.

Utanför Corpus Cristi College på Trumpington Street måste man bara stanna till och titta på The Corpus Clock. Den makalösa skapelsen är som tagen ur en Harry Potter-film, där en guldblåterad, mekanisk gräshoppa stor som en schäfer matar fram ett enormt kuggjul under sig. Precis som tiden ibland upplevs gå för långsamt eller för fort går även den här klockan bara rätt ibland, ungefär var femte minut.

Därefter fortsätter vi vår tidsresa på The Eagle som är en av Cambridges äldsta pubar. Det var här som forskarna Francis Crick och James Watson under en lunchrast avslöjade att de hade upptäckt DNA. För att hedra deras rön tillverkar och serverar puben en hantverksöl som man kallar

Eagles DNA. Men puben har mer historia än så att bjuda på. I de bakre omgivningarna ligger den så kallade RAF-baren. Under andra världskriget var den ett populärt vattenhål för stridsflygare, och i taket har de skrivit namn, skvadron och hälsningar med läppstift, stearinljus och tändare.

Det är knappast för det illustrerade nattlivet som turisterna besöker Cambridge, men det betyder inte att det är obefintligt. Även om studenterna är hemma och pluggar för det mesta finns det ändå över hundra pubar och barer att välja på för en kväll på stan. The Brew House har ett eget mikrobryggeri för ale, och på puben The Town and Gown har man varje vecka ståuppshower, kabaréer och quizshower med låga biljettpriser.

Om det finns en plats i världen som är som skapad för bokmålare är det ändå Cambridge. Här finns ett överflöd av bokhandlare att utforska, litterära platser att besöka och grönområden att försjunka i ljuv läsning. Från ett par sköna fåtöljer på Cambridges äldsta hotell University Arms Hotel tar bokbutlern Laura oss med på en litterär resa genom staden. Hon berättar att det finns över hundra bibliotek, bland annat har alla de 31 collegen varsitt, och tillsammans sitter de på över nio miljoner manuskript. Ett av de främsta biblioteken är vackra Wren Library på Trinity College som bland annat förvarar originalmanus till storverk alltifrån ”Principia Mathematica” till ”Nalle Puh”, liksom förstautgåvor av flera Shakespeareverk. Många universitetsbibliotek är öppna för allmänheten, vilket innebär att du kan ströva runt där och låtsas att du är Cambridgestudent.

Alla böcker i hyllorna på University Arms Hotel har någon sorts koppling till staden Cambridge eller dess elever. I mitt rum hittade jag till exempel en biografi över det matematiska geniet Alan Turing som var så fängslande att jag nästan missade vår middagsbokning på hotellrestaurangen Parker's

Tavern. Gäster kan be att få en specifik bok levererad till hotellrummet, eller förslag på böcker som skulle kunna passa utifrån ens intressen och preferenser. Laura ställer lite frågor om vad jag gillar, och föreslår sedan boken ”Jane Austen and Shelley in the garden” av Cambridgestudenten Janet Todd, om en kvinna som för dagliga samtal i huvudet med döda brittiska författare.

En eftermiddag tar vi en boktur och slinker in på antikvariatet G David Bookseller. Låt dig inte luras av den oansenliga lilla dörren, när du väl har passerat öppnar sig ett helt Narnia av rum, korridorer, trappor och källare fullproppade med både nya böcker och sällsynta samlarföremål bakom glas. The Haunted Bookshop öppnade redan på 1700-talet i en liten gränd i stadens centrum. Boklådan sägs vara hemsökt av ett spöke, men är framför allt en fantastisk barnbokhandel som också saluför vackra, illustrerade böcker för vuxna. På flera platser ser vi exempel på det lite knepigga skämtlynnat hos den välutbildade befolkningen. En del graffiti står på latin, och vid Portugal Place sitter en skylt om att du inte får låsa fast din cykel i gjutjärnsstaketet, fast enbart på latin och grekiska.

Som det anstår en kunskapsstad har Cambridge givetvis en rad fantastiska museer. Runda med fördel av vistelsen med ett besök på det nyklassicistiska The Fitzwilliam Museum med konst från hela världen, eller det fascinerande Museum of Archaeology and Anthropology med mer än en miljon artefakter. Tvärs över gatan ligger Museum of Zoology, där du kan låta dina sinnen kittlas av allt från upphängda enorma blåvalsskelett och uppstoppade dodofåglar till nedstoppade sjöstjärnor och elefantnosfiskar i burkar.

Vid utgången finns också en fyndig dikt uppsatt vid en insamlingslåda som avslutas med att man borde skänka en slant till djurens fortlevnad. Och det gör man ju gärna, för vem vet – man kanske återföds som en ko i Cambridge i nästa liv. ◆